

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2011

1 2 3 4

UPM:N OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 30.9.2011

Q3/2011

- Tulos osaketta kohti ilman kertaluonteisia eriä oli 0,19 (0,28) euroa, ja raportoitu -0,21 (0,34) euroa
- EBITDA oli 331 (384) miljoonaa euroa eli 12,7 (16,6) % liikevaihdosta
- Toimitusmäärät laskivat ja muuttuvat kustannukset olivat ennätyskorkealla
- Liiketoiminnan rahavirta jatkui vakaana ja oli 285 miljoonaa euroa

Q1-Q3/2011

- Tulos osaketta kohti ilman kertaluonteisia eriä oli 0,77 (0,72) euroa, ja raportoitu 0,68 (0,80) euroa
- EBITDA oli 1 082 (1 025) miljoonaa euroa eli 14,7 (15,6) % liikevaihdosta.
- Myllykoski-kauppa saatiin päätökseen ja huomattavista uudelleenjärjestelysuunnitelmista ilmoitettiin
- Tase on vahva Myllykoski-kaupasta huolimatta

Tunnuslukuja

	Q3/2011	Q3/2010	Q1-Q3/2011	Q1-Q3/2010	Q1-Q4/2010
Liikevaihto, milj. euroa	2 603	2 312	7 382	6 567	8 924
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	331	384	1 082	1 025	1 343
% liikevaihdosta	12,7	16,6	14,7	15,6	15,0
Liikevoitto/tappio, milj. euroa	-159	238	328	548	755
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	136	204	535	519	731
% liikevaihdosta	5,2	8,8	7,2	7,9	8,2
Voitto/tappio ennen veroja, milj. euroa	-188	199	323	462	635
ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	107	165	462	433	611
Kauden voitto/tappio, milj. euroa	-109	178	355	417	561
Tulos per osake, euroa	-0,21	0,34	0,68	0,80	1,08
ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,19	0,28	0,77	0,72	0,99
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,34	0,68	0,80	1,08
Oman pääoman tuotto, %	neg.	10,3	6,6	8,2	8,2
ilman kertaluonteisia eriä, %	5,6	8,6	7,5	7,4	7,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	neg.	8,0	4,6	6,5	6,6
ilman kertaluonteisia eriä, %	4,6	6,8	6,3	6,1	6,4
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa	0,54	0,63	1,40	1,23	1,89
Oma pääoma per osake kauden lopussa, euroa	13,78	13,28	13,78	13,28	13,64
Velkaantumisaste kauden lopussa, %	52	51	52	51	46
Korolliset nettovelat kauden lopussa, milj. euroa	3 758	3 553	3 758	3 553	3 286
Sijoitettu pääoma kauden lopussa, milj. euroa	11 812	11 377	11 812	11 377	11 087
Investoinnit, milj. euroa	903	68	1 063	153	257
Investoinnit ilman yritysostoja ja osakehankintoja, milj. euroa	68	66	224	148	252
Henkilöstö kauden lopussa	24 235	22 293	24 235	22 293	21 869

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden arvon muutosta, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

Tulos

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen liikevaihto oli 2 603 miljoonaa euroa, 13 % enemmän kuin vuoden 2010 kolmannen neljänneksen liikevaihto 2 312 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli pääasiassa seurausta hankittujen Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n sisällyttämisestä konserniin 1.8.2011. Lisäksi myyntihinnat nousivat erityisesti Paperi-liiketoiminnassa.

EBITDA laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. EBITDA oli nyt 331 miljoonaa euroa eli 12,7 % liikevaihdosta,

kun se viime vuoden vastaavana ajanjaksona oli 384 miljoonaa euroa eli 16,6 % liikevaihdosta.

Toimitusmäärät laskivat viime vuodesta useimmilla UPM:n liiketoiminta-alueilla.

Myyntihinnat nousivat Paperi-, Tarrat- ja Vaneriliiketoiminta-alueilla, kun taas Selluliiketoiminta-alueen, sahatavaran ja Energialiiketoiminta-alueen myyntihinnat laskivat. Korkeamat myyntihinnat paransivat EBITDA:a noin 71 miljoonaa euroa. Tämä ei riittänyt täysin kumoamaan huomattavasti korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutusta. Energiakustannukset nousivat noin 28 miljoonaa euroa viime vuodesta ja kui-

tukustannukset noin 16 miljoonaa euroa. Myös kemikaali- ja täyteainekustannukset kasvoivat.

Kiinteät kustannukset olivat noin 19 miljoonaa euroa suuremmat kuin viime vuonna ilman Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papierin yrityskaupan vaikutusta.

UPM:n liiketulos oli 159 miljoonaa euroa tappiollinen, -6,1 % liikevaihdosta (liikevoitto 238 miljoonaa, 10,3 % liikevaihdosta). Liiketappio sisältää kaikkiaan kertaluonteisia kuluja nettona yhteensä 295 miljoonaa euroa. Paperin kertaluonteiset kulut olivat yhteensä 289 miljoonaa euroa sisältäen Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n hankinnasta johtuvan 28 miljoonan kertaluonteisen tuoton sekä hankintaan liittyviä ja muita hankintakuluja yhteensä 27 miljoonaa euroa. Lisäksi Myllykosken ja Albruckin tehtaiden suunniteltuihin sulkemisiin liittyviä rakennejärjestelykuluja kirjattiin yhteensä 290 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisten varojen alaskirjauksen osuus oli 68 miljoonaa euroa. Muissa liiketoiminnoissa kertaluonteiset kulut nettona olivat yhteensä 6 miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 136 (204) miljoonaa euroa eli 5,2 (8,8) % liikevaihdosta.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 1 miljoonaa euroa verrattuna vertailuajanjakson 14 miljoonan euroon.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista oli 1 (-2) miljoonaa euroa.

Ilman kertaluonteisia eriä voitto ennen veroja oli 107 (165) miljoonaa euroa. Kertaluonteiset erät mukaan lukien UPM:n tulos oli 188 miljoonaa euroa tappiollinen (voitto 199 miljoonaa). Korkokulut ja muut rahoituskulut olivat nettona 23 (28) miljoonaa euroa. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksista aiheutui 4 miljoonan euron tappio (11 miljoonan euron tappio).

Tuloverot olivat 79 miljoonaa euroa positiiviset (21 miljoonaa euroa negatiiviset). Kertaluonteisten erien vaikutus veroihin oli 84 miljoonaa euroa positiivinen (5 miljoonaa euroa negatiivinen).

Kolmannen vuosineljänneksen tappio oli 109 miljoonaa euroa (voitto 178 miljoonaa euroa) ja tulos osaketta kohti oli -0,21 (0,34) euroa. Ilman kertaluonteisia eriä tulos osaketta kohti oli 0,19 (0,28) euroa.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Tammi-syyskuun liikevaihto oli 7 382 miljoonaa euroa, 12 % enemmän kuin vuoden 2010 vastaavan ajanjakson 6 567 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli seurausta aiempaa korkeammista myyntihinnoista ja suuremmista toimitusmääristä Paperi-, Tarrat- ja Vaneriliiketoiminta-alueilla sekä hankittujen Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n sisällyttämisestä konserniin 1.8.2011.

EBITDA kasvoi 1 082 (1 025) miljoonaa euroon eli 14,7 (15,6) %:iin liikevaihdosta. Myyntihinnat nousivat Paperi-, Tarrat- ja Vaneriliiketoiminta-alueilla kumoten aiempaa selvästi korkeampien muuttuvien kustannusten negatiiviset vaikutukset. Korkeammat myyntihinnat paransivat EBITDA:a noin 407 miljoonalla eurolla.

Muuttuvat kustannukset nousivat huomattavasti vuotta aiemmasta. Puu- ja kierrätyspaperikustannukset kasvoivat noin 160 miljoonaa euroa viime vuodesta. Myös kemikaali- ja pinnoi-

teinekustannukset kasvoivat huomattavasti. Energiakustannukset kasvoivat noin 45 miljoonaa euroa.

Toimitusmäärät Paperi-, Tarrat- ja Vaneriliiketoiminta-alueilla kasvoivat, kun taas Energialiiketoiminta-alueen ja sahavarantoimitusmäärät laskivat. Toimitusmäärien muutoksilla oli myönteinen vaikutus EBITDA:an.

Kiinteät kustannukset olivat noin 53 miljoonaa euroa suuremmat kuin viime vuonna ilman Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papierin yrityskaupan vaikutusta.

Liikevoitto oli 328 (548) miljoonaa euroa eli 4,4 (8,3) % liikevaihdosta. Kaikkiaan liikevoitto sisältää kertaluonteisia kuluja nettona yhteensä 207 miljoonaa euroa. Energiassa 86 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto liittyy osakkuusyhtiö Pohjolan Voima Oy:n myymiin Fingrid Oyj:n osakkeisiin. Paperin kertaluonteisiin eriin yhteensä 287 miljoonaa euroa sisältyy Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n hankinnasta johtuva 28 miljoonan kertaluonteinen tuotto sekä hankintaan liittyviä ja muita hankintakuluja yhteensä 27 miljoonaa euroa. Lisäksi Myllykosken ja Albruckin tehtaiden suunniteltuihin sulkemisiin liittyviä rakennejärjestelykuluja kirjattiin yhteensä 290 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisten varojen alaskirjauksen osuus oli 68 miljoonaa euroa, ja muita tuottoja nettona 2 miljoonaa euroa. Muissa liiketoiminnoissa kertaluonteiset kulut nettona olivat yhteensä 6 miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 535 (519) miljoonaa euroa eli 7,2 (7,9) % liikevaihdosta.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon lisäys hakkuilla vähennettynä oli 15 miljoonaa euroa verrattuna vertailuajanjakson 64 miljoonan euroon.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista oli 84 (9) miljoonaa euroa. Tähän sisältyy 86 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto, joka saatiin Pohjolan Voima Oy:n myytä omistusosuutensa Fingrid Oyj:stä toisella vuosineljänneksellä.

Voitto ennen veroja oli 323 (462) miljoonaa euroa. Ilman kertaluonteisia eriä voitto oli 462 (433) miljoonaa euroa. Voittoon ennen veroja sisältyy kertaluonteisena eränä 68 miljoonan euron myyntivoitto Metsä-Botnian 6,7 %:n osakeosuuden myynnistä toisella vuosineljänneksellä. Korkokulut ja muut rahoituskulut olivat nettona 51 (81) miljoonaa euroa. Lukuun sisältyy 25 miljoonan euron osinkotuotto Metsä-Botniasta ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Kurssieroista ja käypien arvojen muutoksista aiheutui 20 miljoonan euron tappio (6 miljoonan euron tappio).

Tuloverot olivat 32 miljoonaa euroa positiiviset (45 miljoonaa euroa negatiiviset). Kertaluonteisten erien vaikutus veroihin oli 92 (12) miljoonaa euroa positiivinen.

Kauden voitto oli 355 (417) miljoonaa euroa ja tulos osaketta kohti 0,68 (0,80) euroa. Ilman kertaluonteisia eriä tulos osaketta kohti oli 0,77 (0,72) euroa. Liiketoiminnan rahavirta osaketta kohti oli 1,40 (1,23) euroa.

Rahoitus

Tammi-syyskuussa liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja ja rahoitusta oli 731 (639) miljoonaa euroa. Käyttöpääoma kasvoi 164 (237) miljoonaa euroa katsauskauden aikana.

Velkaantumistaso 30.9.2011 oli 52 (51) %. Korollinen nettovelka oli kauden lopussa 3 758 (3 553) miljoonaa euroa.

UPM otti 1.8.2011 800 miljoonaa euroa pitkäaikaisia pankkilainoja Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n hankinnan rahoittamiseksi.

UPM:n rahavarat ja käyttämättömät luottolimiitit olivat 30.9.2011 yhteensä 1,7 miljardia euroa.

Henkilöstö

Tammi-syyskuussa UPM:n palveluksessa oli keskimäärin 22 780 henkilöä (22 916). Vuoden alussa henkilöstön määrä oli 21 869 ja syyskuun lopussa 24 235. Henkilöstön määrän kasvu oli pääasiassa seurausta Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n hankinnasta.

Investoinnit

Tammi-syyskuussa investointien määrä oli 1 063 (153) miljoonaa euroa eli 14,4 (2,3) % liikevaihdosta. Investoinnit ilman yritysostoja olivat 224 miljoonaa euroa, 3,0 % liikevaihdosta (148 miljoonaa euroa, 2,3 % liikevaihdosta).

Elokuussa UPM hankki Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n. Hankinnan yritysarvo oli 835 miljoonaa euroa.

Kesäkuussa UPM myi noin 6,7 % Metsä-Botnian osakkeista Metsä-Botnialle 141 miljoonan euron hintaan. UPM kirjasi osakekaupasta 68 miljoonan euron verovapaan myyntivoiton. Metsä-Botnian lunastamien osakkeiden mitätöinnin jälkeen UPM omistaa Metsä-Botniasta 11 %.

Tammikuussa UPM:n puuviljelmäyhtiö Forestal Oriental hankki noin 25 000 hehtaaria maata Uruguayssa. Hankinnan kustannukset olivat yhteensä noin 50 miljoonaa euroa.

Myllykosken ja Rhein Papierin hankinta

UPM sai Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n yrityskaupan päätökseen 1.8.2011. Sopimus julkistettiin 21.12.2010 ja EU:n komission kilpailuasioden pääosasto hyväksyi kaupan 13.7.2011.

Myllykoski Oyj ja Rhein Papier GmbH muodostuvat kuudesta painopaperitehtaasta Saksassa ja Suomessa. Yhteenlaskettu vuosittainen paperikapasiteetti on 2,6 miljoonaa tonnia. Hankintaan sisältyy lisäksi 50 %:n osuus Yhdysvalloissa sijaitsevista Madison Paper -painopaperitehtaasta. Kauppaan sisältyy myös Myllykoski Oyj:n 0,8 %:n omistusosuus energiayhtiö Pohjolan Voima Oy:stä. Lisäksi UPM saattoi 23.9.2011 päätökseen hankinnan, jonka kohteena oli M-real Oyj:n 35 %:n omistusosuus Myllykoski Paper Oy:stä ja M-realin Myllykoski Paper Oy:lle myöntämä pääomalaina.

Hankinnan rahoittamiseksi UPM laski liikkeelle viisi miljoonaa uutta osaketta, joista 4,8 miljoonaa osaketta oli suunnattu Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n omistajille, ja otti 800 miljoonaa euroa pitkäaikaisia pankkilainoja.

Jos kauppa olisi toteutunut 1.1.2011, UPM:n tammi-syyskuun 2011 liikevaihto olisi ollut 8 162 miljoonaa euroa ja liikevoitto 320 miljoonaa euroa (ilman kertaluonteisia eräiä 527 miljoonaa euroa). Kauden voitto olisi ollut 337 miljoonaa euroa.

Konsernin pro forma -tunnuslukuja

Milj. euroa	Raportoitu 1-9/2011	Pro forma oikaisu	Pro forma 1-9/2011
Liikevaihto	7 382	780	8 162
EBITDA	1 082	40	1 122
Liikevoitto	328	-8	320
ilman kertaluonteisia eräiä	535	-8	527
Voitto ennen veroja	323	-25	298
ilman kertaluonteisia eräiä	462	-25	437
Kauden voitto	355	-18	337

Paperiliiketoiminta-alueen pro forma -tunnuslukuja

Milj. euroa	Raportoitu 1-9/2011	Pro forma oikaisu	Pro forma 1-9/2011
Liikevaihto	5 208	780	5 988
EBITDA	367	40	407
Liikevoitto	-307	-8	-315
ilman kertaluonteisia eräiä	-20	-8	-28
Paperin toimitukset, 1 000 t	7 706	1 261	8 967

Suunnitelma rakennejärjestelyistä UPM:n painopaperitoimialan pitkän aikavälin kilpailukyvyn parantamiseksi

UPM teki Myllykoski-kaupan jälkeen laajan selvityksen painopaperitehtaidensa pitkän aikavälin kilpailukyvystä. Selvityksessä arvioitiin tehtaiden tuotantotehokkuus, tuotantontekijöiden saatavuus ja kustannukset sekä lopputuotemarkkinat.

31.8.2011 UPM julkisti suunnitelman aikakauslehtipaperikapasiteettinsa sopeuttamisesta maailmanlaajuisen asiakaskuntansa tarpeisiin. UPM käynnisti yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat 1,2 miljoonan tonnin aikakauslehtipaperikapasiteetin pysyvää vähentämistä Suomessa, Saksassa ja Ranskassa sekä 110 000 tonnin sanomalehtipaperikapasiteetin sulkemista Saksassa. Lisäksi suunnitelmaan sisältyy päällekkäisten toimintojen uudelleenjärjestely paperin myynnissä ja toimitusketjussa sekä globaaleissa funktioissa.

UPM suunnittelee Kouvolassa sijaitsevan UPM Myllykosken tehtaan pysyvää sulkemista, Saksassa sijaitsevan UPM Albrückin tehtaan pysyvää sulkemista, Saksassa sijaitsevan UPM Ettringenin tehtaan paperikone 3:n pysyvää sulkemista, UPM Albrückin tehtaan arkituslinjojen siirtoa UPM Plattlingin tehtaalte Saksassa, Ranskassa sijaitsevan UPM Stracelin tehtaan myyntiä tai muuta siirtämistä pois UPM:n Paperiliiketoimintaryhmästä sekä päällekkäisten toimintojen uudelleenjärjestelyä paperin myynnissä, toimitusketjussa sekä globaaleissa funktioissa. Suunnitelmat käsitellään työntekijöiden kanssa lakisäätöissä yhteistoimintaneuvotteluissa.

Suunnitelman mukaan Myllykosken ja Albrückin tehtaata sekä Ettringenin tehtaan paperikone 3 suljettaisiin vuoden 2011 loppuun mennessä. Stracelin tehtaan myynnin odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa.

Suunnitelman toteutuminen vähentäisi UPM:n henkilöstömäärää noin 1 170 henkilöllä. Suunnitelman mukaan UPM kirjasi vuoden 2011 kolmannelle neljännekselle 68 miljoonan euron käyttöomaisuuden alaskirjauksen ja noin 222 miljoonan euron kuluvarauksen. Uudelleenjärjestelyn nettokassavaikutus on noin 210 miljoonaa euroa. Vuosittaiset synergiahädyt Myllykoski-kaupasta suunnitellut toimenpiteet mukaan lukien nousivat noin 200 miljoonaan euroon.

Osakkeet

Tammi-syyskuussa 2011 UPM:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingin pörssissä oli yhteensä 7 172 (6 405) miljoonaa euroa. Tämä vastaa noin puolta kaikesta UPM:n osakkeilla tehdystä kaupankäynnistä. Osakkeen ylin noteeraus oli 15,73 euroa huhtikuussa ja alin 7,79 euroa syyskuussa.

UPM:n osaketalletustodistuksilla (American Depositary Share, ADS) käydään kauppaa Yhdysvaltain over-the-counter-markkinoilla (OTC).

7.4.2011 kokoontunut varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan enintään 51 000 000 yhtiön omaa osaketta. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Varsinainen yhtiökokous muutti yhtiön osakeoptioiden 2007 ehtoja siten, että optio-oikeuksien nojalla voidaan merkitä joko yhtiön uusia tai jo olemassa olevia osakkeita. Hyväksytty muutos ei vaikuta osakkeiden kokonaismäärään, joka voidaan merkitä tai hankkia osakeoptioiden perusteella.

22.3.2010 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavin ehdoin: (i) Valtuutuksen nojalla hallitus voi antaa uusia osakkeita ja siirtää yhtiön hallussa olevia omia osakkeita enintään 25 miljoonaa kappaletta. Tähän lukuun sisältyvät myös ne osakkeet, jotka voidaan saada erityisten oikeuksien nojalla. (ii) Uudet osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat erityiset oikeudet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa, kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla. Valtuutus on voimassa 22.3.2013 saakka.

Myllykosken yrityskauppaan liittyen UPM päätti viiden miljoonan osakkeen suunnatusta osakeannista. Nämä osakkeet rekisteröitiin Kaupparekisteriin 3.8.2011. Osana Myllykoski-yrityskauppaan liittyviä sopimusjärjestelyjä uusista osakkeista yhteensä 211 481 UPM:n osaketta palautettiin vastikkeetta UPM:n haltuun.

UPM:llä on kolme optiosarjaa, jotka oikeuttavat haltijansa merkitsemään yhteensä enintään 15 000 000 yhtiön osaketta. Optio-ohjelmien 2007A, 2007B ja 2007C -optiot oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 5 000 000 osaketta.

Edellä mainittujen lisäksi hallituksella ei ole muita voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjalainan tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Kaupparekisteriin merkitty osakkeiden kokonaismäärä 30.9.2011 oli 524 970 388. Antivaltuutuksen ja optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena osakkeiden lukumäärä voi nousta enimmillään 559 970 088 osakkeeseen.

Kauden lopussa yhtiön hallussa oli 211 481 omaa osaketta.

Riita-asiat ja muut kanteet

UPM on osakkuusyhtiönsä Pohjolan Voima Oy:n kautta osakkaana rakenteilla olevassa Suomen viidennessä ydinvoimalaitosyksikössä, Olkiluoto 3:ssa. Pohjolan Voima Oy on Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) enemmistöosakas 58,39 %:n omistusosuudella. UPM:n epäsuora osuus Olkiluoto 3:n kapasiteetista on noin 30 %. Alkuperäinen sovittu voimalan käynnistysaika oli kesä 2009, mutta rakentaminen on viivästynyt. Teollisuuden Voima Oyj arvioi laitoksen avaintoimittaja AREVA-Siemensin ilmoittaman viimeisimmän tiedon perusteella, että Olkiluoto 3:n toiminnan käynnistyminen saattaa siirtyä vuoteen 2014. Laitoksen avaintoimittaja on vastuussa aikataulusta, ja TVO on pyytänyt arviota säännöllisen sähköntuotannon aloittamispäivämäärästä.

TVO:n mukaan toimittaja käynnisti joulukuussa 2008 välimiesmenettelyn koskien Olkiluoto 3:n viivästymistä ja siihen liittyviä kuluja. Kesäkuussa 2011 AREVA-Siemens toimitti päivitetyn kannekirjelmän, johon sisältyy määrältään päivitetty ja yksilöity vaatimus välillisine kustannuksineen ja viivästyskorkeineen. Päivitetty rahamääräinen vaatimus on noin 1,9 miljardia euroa. TVO on todennut laitostoitomittajan vaateen perusteettomaksi. Vastaavasti TVO toimitti huhtikuussa 2009 vastavaatimuksen kuluista ja tappioista, joita TVO kärsii viivästymisestä ja muista virheistä toimittajan takia. TVO:n vastavaatimuksen arvo oli noin 1,4 miljardia euroa. TVO päivittää oman vaatimuksensa välimiesmenettelyn aikana. Välimiesmenettely voi kestää useita vuosia, ja osapuolten vaatimusten määrät voivat vielä muuttua.

Uruguayssa on edelleen vireillä yksi Fray Bentosin sellutehtaaseen liittyvä riita-asia Uruguayn hallitusta vastaan.

Metsähallitus nosti 31.3.2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäyhtiötä vastaan. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jossa vastaajien todetaan syyllistyneen kilpailusääntöjen rikkomiseen raakapuumarkkinoilla. Metsähallitus vaatii syntyneestä väitetystä vahingosta yhteisvastuullisesti kolmelta yhtiöltä yhteensä pääomaltaan enintään noin 282,6 miljoonan euron vahingonkorvausta, josta UPM:n osuus on noin 41 miljoonaa euroa. Pääomaan liittyvien vaatimusten lisäksi Metsähallitus esittää arvonlisäveroihin ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. Viisi Suomen kuntaa jätti 7.10.2011 vahingonkorvauskanteen UPM:ää ja kahta muuta suomalaista metsäteollisuusyritystä vastaan. Kanteeseen liittyy myös arvonlisäveroon ja korkoihin liittyviä vaatimuksia. UPM pitää kaikkia vaateita kokonaisuudessaan perusteettomina.

UPM ei ole kirjannut varauksia näihin kanteisiin liittyen.

Katsauskauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa olennaisia katsauskauden päättämisen jälkeisiä tapahtumia.

Näkymät vuodelle 2011

Talousnäkymät ovat heikentyneet vuoden jälkipuoliskolla. Sen seurauksena UPM:n tuotteiden kysyntä on loppuvuonna ennakoitua heikompi. Loppuvuoden hintanäkymät UPM:n tuotteille ovat pääosin vakaat ja muuttuvien kustannusten arvioidaan vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä alkavan vähitellen laskea vuoden kolmannen neljänneksen huipputasosta.

UPM:n liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä odotetaan vuonna 2011 laskevan hieman viime vuodesta. Aiemmin yhtiön vuoden 2011 liikevoiton ilman kertaluonteisia eriä odotettiin parantuvan viime vuodesta.

Investointien ilman yritysostoja arvioidaan olevan noin 350 miljoonaa euroa vuonna 2011.

UPM:n vesivoiman tuotannon määrän arvioidaan vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä kasvavan vuoden ensimmäisen yhdeksän kuukauden matalasta tasosta. Sähkön keskimääräisten myyntihintojen vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä arvioidaan kasvavan kausiluonteisesti vuoden kolmannesta neljänneksestä.

Sellun toimitusten odotetaan pysyvän vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä samalla tasolla kuin kolmannella neljänneksellä. Dollarimääräisten markkinahintojen odotetaan laskevan maltillisesti vuoden 2011 kolmannesta neljänneksestä.

Sahatavaran heikon markkinatilanteen odotetaan jatkuvan.

Euroopassa graafisten papereiden kysynnän arvioidaan olevan vuoden viimeisellä neljänneksellä hieman alempi verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Aasiassa kysynnän odotetaan jatkuvan vakaana. UPM:n paperitoimitusten odotetaan olevan vuoden viimeisellä neljänneksellä samalla tasolla pro forma-toimitusten kanssa vuoden aikaisemmilla neljänneksillä ja hieman alempi kuin viime vuonna. UPM:n painopapereiden hintojen odotetaan säilyvän vakaina vuoden 2011 neljännellä neljänneksellä verrattuna vuoden kolmannen neljännekseen. UPM:n hieno- ja erikoispapereiden hintojen paikallisissa valuutoissa odotetaan vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin laskevan hieman vuoden kolmannesta neljänneksestä.

Tarralaminaattien toimitusten odotetaan laskevan hieman vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä vuoden kolmannesta neljänneksestä. Myyntihintojen paikallisissa valuutoissa odotetaan hieman nousevan vuoden kolmannesta neljänneksestä. Muuttuvien kustannusten arvioidaan alkavan laskea vuoden 2011 loppua kohti kolmannen neljänneksen huipputasosta.

Vanerin toimitusmäärien ja myyntihintojen odotetaan olevan vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä samalla tasolla kuin kolmannella neljänneksellä.

LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KATSAUKSET

Energia

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	104	108	128	153	124	116	174	340	414	567
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	40	38	60	70	48	39	79	138	166	236
% liikevaihdosta	38,5	35,2	46,9	45,8	38,7	33,6	45,4	40,6	40,1	41,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	–	81	1	–	–3	6	4	82	7	7
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–1	–1	–1	–2	–1	–1	–2	–3	–4	–6
Liikevoitto, milj. euroa	39	118	60	68	44	44	81	217	169	237
% liikevaihdosta	37,5	109,3	46,9	44,4	35,5	37,9	46,6	63,8	40,8	41,8
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	–	86	–	–	–	–	–	86	–	–
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	39	32	60	68	44	44	81	131	169	237
% liikevaihdosta	37,5	29,6	46,9	44,4	35,5	37,9	46,6	38,5	40,8	41,8
Toimitukset, sähkö, GWh	2 057	2 178	2 354	2 436	2 276	2 303	2 411	6 589	6 990	9 426

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Vuoden 2011 toisen neljänneksen kertaluonteinen tuotto 86 miljoonaa euroa liittyy osakkuusyhtiö Pohjolan Voima Oy:n myyntivoittoon Fingrid Oyj:n osakkeiden myynnistä.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 39 miljoonaa euroa, 5 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna (44 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski 16 % ja oli 104 (124) miljoonaa euroa, josta 35 (31) miljoonaa euroa oli myyntiä konsernin ulkopuolelle. Vuosineljänneksen sähkön myynti oli 2 057 (2 276) GWh.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna pääasiassa lämpövoiman tuotannon vähenemisestä johtuen. Keskimääräinen sähkön myyntihinta laski 2 %:lla 43,6 (44,3) euroon/MWh.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 131 miljoonaa euroa, 38 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna (169 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski 18 % ja oli 340 (414) miljoonaa euroa, josta 125 (160) miljoonaa euroa oli myyntiä konsernin ulkopuolelle. Sähkön myynti oli 6 589 (6 990) GWh.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna pääasiassa vesivoiman tuotannon vähenemisen vuoksi. Keskimääräinen sähkön myyntihinta laski 3 %:lla 46,6 (47,8) euroon/MWh.

Markkinat

Sähkön keskimääräinen aluehinta Pohjoismaisessa sähköpörssissä oli vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana 51,4 euroa/MWh, noin 3 % korkeampi kuin viime vuoden vastaavalla ajanjaksolla (50,0 euroa/MWh).

Öljyn ja hiilen markkinahinnat olivat korkeammat viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Hiilidioksidin päästökauppahinta oli 30. syyskuuta 10,8 euroa/t eli 31 % vähemmän kuin samaan aikaan viime vuonna (15,7 euroa/t).

Pohjoismaisen sähköpörssin noteeraama sähkön termiinihintaa seuraavalle vuodelle oli 30. syyskuuta 44,1 euroa/MWh, 13 % matalampi kuin vastaavana ajankohtana edeltävänä vuonna (50,5 euroa/MWh).

Pohjoismaiden vesivoiman kokonaistuotanto lisääntyi ajanjakson loppua kohti Norjan ja Ruotsin poikkeuksellisen suurten sademäärien vuoksi ja oli ajanjakson lopussa noin 7 % pitkäaikaisen keskiarvon yläpuolella. Suomen vesivoiman tuotanto pysyi kuitenkin 16 % pitkäaikaisen keskiarvon alapuolella.

Sellu

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	396	446	457	413	489	455	341	1 299	1 285	1 698
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	122	177	195	165	239	199	120	494	558	723
% liikevaihdosta	30,8	39,7	42,7	40,0	48,9	43,7	35,2	38,0	43,4	42,6
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakuut, milj. euroa	-1	-	1	4	-2	-	-	-	-2	2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-37	-34	-36	-37	-38	-37	-36	-107	-111	-148
Liikevoitto, milj. euroa	84	143	160	132	199	163	83	387	445	577
% liikevaihdosta	21,2	32,1	35,0	32,0	40,7	35,8	24,3	29,8	34,6	34,0
Kertaluonteiset erät, milj. euroa	-	-	-	-	-	1	-1	-	-	-
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	84	143	160	132	199	162	84	387	445	577
% liikevaihdosta	21,2	32,1	35,0	32,0	40,7	35,6	24,6	29,8	34,6	34,0
Toimitukset, sellu, 1 000 t	722	770	780	699	752	768	700	2 272	2 220	2 919

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakuuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 84 miljoonaa euroa, 115 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna (199 miljoonaa euroa). Liikevaihto laski 19 % ja oli 396 (489) miljoonaa euroa, josta myynti oli 722 000 (752 000) tonnia.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuodesta sellun alemman myyntihinnan vuoksi, korkeampien puukustannusten ja muiden muuttuvien kustannusten sekä myyntimäärien vähenemisen vuoksi.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 387 miljoonaa euroa, 58 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna (445 miljoonaa euroa). Myynti kasvoi 1 299 (1 285) miljoonaa euroon, ja toimitukset kasvoivat 2 % 2 272 000 (2 220 000) tonniin.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuodesta sellun myyntihinnan laskun vuoksi sekä korkeampien puukustannusten ja muiden muuttuvien kustannusten vuoksi.

Markkinat

Sellun maailmanlaajuiset hinnat laskivat vuoden 2011 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Maailmanlaajuiset toimitukset lisääntyivät viime vuodesta. Toimitusten kasvu suuntautui pääasiassa Kiinaan, sillä Eurooppaan, Pohjois-Amerikkaan ja Latinalaiseen Amerikkaan suuntautuvat toimitukset vähenivät viime vuoteen verrattuna. Sellutuottajien varastot kasvoivat viime vuoteen nähden erityisesti vuoden kolmannella neljänneksellä.

Keskimääräinen havupuusellun (NBSK) markkinahinta euroina oli 700 (705) euroa/tonni, jossa on laskua 1 % viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Jakson lopussa havupuusellun markkinahinta oli 714 (725) euroa/tonni.

Keskimääräinen lehtipuusellun (BHKP) markkinahinta oli 604 (640) euroa/tonni, jossa oli laskua 6 % viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Jakson lopussa lehtipuusellun markkinahinta oli 587 (649) euroa/tonni.

Metsä ja sahat

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	403	440	394	402	387	393	339	1 237	1 119	1 521
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	4	11	5	5	18	26	3	20	47	52
% liikevaihdosta	1,0	2,5	1,3	1,2	4,7	6,6	0,9	1,6	4,2	3,4
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut, milj. euroa	2	11	2	81	16	31	19	15	66	147
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	–	1	–	–1	2	1	1	1	4	3
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–5	–5	–5	–6	–5	–6	–4	–15	–15	–21
Liikevoitto, milj. euroa	2	20	2	79	68	52	19	24	139	218
% liikevaihdosta	0,5	4,5	0,5	19,7	17,6	13,2	5,6	1,9	12,4	14,3
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	1	2	–	–	37	–	–	3	37	37
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	1	18	2	79	31	52	19	21	102	181
% liikevaihdosta	0,2	4,1	0,5	19,7	8,0	13,2	5,6	1,7	9,1	11,9
Toimitukset, sahatavara, 1 000 m ³	422	495	354	426	428	504	371	1 271	1 303	1 729

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuuta, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Kolmannen neljänneksen kertaluonteisiin eriin vuonna 2011 sisältyy yhden miljoonan euron tuotto pääasiassa omaisuuden myyntivoitoista. Vuoden 2011 toisen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät 1 miljoonan euron tuoton muutoksesta Ison-Britannian eläkejärjestelyissä sekä 1 miljoonan euron tuoton rakennejärjestelyihin liittyvien varausten peruutuksista. Vuoden 2010 kolmannen neljänneksen kertaluonteisiin eriin sisältyy 33 miljoonan euron myyntivoitto metsämaiden rasitesopimuksesta Minnesotassa. Muut kertaluonteiset erät, 4 miljoonaa euroa, liittyvät myyntivoittoon ja varausten peruutuksiin Suomen sahojen rakennejärjestelyistä.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 1 (31) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 403 (387) miljoonaa euroa. Sahatavaran toimitusmäärät laskivat 422 000 (428 000) kuutiometriin.

Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käypä arvo hakkuilla vähennettynä nousi 2 (16) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo nousi 22 (35) miljoonaa euroa. Puuraaka-ainekustannukset omista metsistä hakatun puun osalta olivat 20 (19) miljoonaa euroa.

Sahatavaran keskihinta laski, ja puukustannukset olivat korkeammat kuin viime vuonna.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 21 (102) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 11 % ja oli 1 237 (1 119) miljoonaa euroa. Sahatavaran toimitusmäärät laskivat 2 % ja olivat 1 271 000 (1 303 000) kuutiometriä.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna pääasiassa biologisten hyödykkeiden käyvän arvon pienemmän nousun vuoksi. Sahatava-

ran puukustannukset olivat korkeammat, ja sahatavaran keskihinta laski viime vuodesta.

Biologisten hyödykkeiden (kasvava puusto) käypä arvo hakkuilla vähennettynä nousi 15 (66) miljoonaa euroa. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo nousi 73 (128) miljoonaa euroa. Puuraaka-ainekustannukset omista metsistä hakatun puun osalta olivat 58 (62) miljoonaa euroa.

Markkinat

Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana puuostot Suomen puumarkkinoilla olivat 17,8 miljoonaa kuutiometriä, 19 % vähemmän kuin viime vuonna (22,1 miljoonaa).

Puumarkkinahinnat pysyivät korkeina pitkän aikavälin keskihintoihin verrattuna.

Kuitupuun markkinahinnat nousivat 4–6 % ja tukkipuun 4–9 % viime vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna puulajista riippuen.

Sahatavaran kysyntä Euroopassa oli edelleen heikkoa. Talouden epävarmuus vaikutti rakentamisen aktiviteettiin.

Paperi

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	1 895	1 666	1 647	1 656	1 672	1 540	1 401	5 208	4 613	6 269
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	139	126	102	61	67	72	75	367	214	275
% liikevaihdosta	7,3	7,6	6,2	3,7	4,0	4,7	5,4	7,0	4,6	4,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	1	–	–	1	–	–	–	1	–	1
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	–205	–126	–125	–130	–131	–130	–136	–456	–397	–527
Liikevoitto, milj. euroa	–286	2	–23	–75	–71	–57	–69	–307	–197	–272
% liikevaihdosta	–15,1	0,1	–1,4	–4,5	–4,2	–3,7	–4,9	–5,9	–4,3	–4,3
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	–289	2	–	–7	–7	4	–8	–287	–11	–18
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	3	0	–23	–68	–64	–61	–61	–20	–186	–254
% liikevaihdosta	0,2	0,0	–1,4	–4,1	–3,8	–4,0	–4,4	–0,4	–4,0	–4,1
Toimitukset, sanoma- ja aikakauslehtipaperit, 1 000 t	1 942	1 563	1 486	1 680	1 633	1 446	1 364	4 991	4 443	6 123
Toimitukset, hieno- ja erikoispaperit, 1 000 t	855	909	951	913	947	994	937	2 715	2 878	3 791
Paperin toimitukset yhteensä, 1 000 t	2 797	2 472	2 437	2 593	2 580	2 440	2 301	7 706	7 321	9 914

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n hankinnasta johtuvan 28 miljoonan euron kertaluonteisen tuoton sekä hankintaan liittyviä ja muita hankintakuluja yhteensä 27 miljoonaa euroa. Lisäksi kirjattiin Myllykosken ja Albruckin tehtaiden suunniteltuihin sulkemisiin liittyviä rakennejärjestelykuluja yhteensä 290 miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisten varojen arvonalennuksien osuus oli 68 miljoonaa euroa. Vuoden 2011 toisen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät 2 miljoonan euroa Myllykosken yrityskauppaan liittyviä kuluja, 5 miljoonan euron tuoton muutoksesta Ison-Britannian eläkejärjestelyissä sekä 1 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja. Vuoden 2010 neljännen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät 4 miljoonaa euroa Myllykosken yrityskauppaan liittyviä kuluja sekä 3 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja. Vuoden 2010 kolmannen neljänneksen kertaluonteiset erät liittyvät rakennejärjestelyihin. Vuoden 2010 toisen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät arvonalennusten palautuksia 3 miljoonaa euroa. Muut vuoden ensimmäisen ja toisen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät lähinnä rakennejärjestelyihin liittyviä henkilöstökuluja.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papierin toiminnot ovat elokuusta 2011 lähtien osa Paperi-liiketoiminta-aluetta.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 3 miljoonaa euroa (tappio 64 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi 13 % ja oli 1 895 (1 672) miljoonaa euroa. Paperin toimitukset kasvoivat 8 % ja olivat 2 797 000 (2 580 000) tonnia. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien toimitukset kasvoivat 19 % pääasiassa Myllykoski-kaupan vuoksi. Hieno- ja erikoispaperitoimitukset laskivat 10 %.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä nousi viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna pääosin korkeampien keskimäärien myyntihintojen ansiosta.

Paperitoimitusten keskihinta euroiksi muunnettuna oli 4 % korkeampi kuin vertailuajanjaksolla. Vuoden 2011 toiseen neljännekseen verrattuna paperin keskihinta nousi noin 1 %.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä oli 20 miljoonaa euroa (tappio 186 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi 13 % ja oli 5 208 (4 613) miljoonaa euroa. Paperin toimitukset kasvoivat 5 % ja olivat 7 706 000 (7 321 000) tonnia. Sanoma- ja aikakauslehtipaperien toimitukset kasvoivat 12 % pääasiassa Myllykoski-kaupan vuoksi. Hieno- ja erikoispaperitoimitukset laskivat 6 % viime vuodesta.

Kannattavuus parani edellisvuodesta. Aiempaa korkeam-

mista myyntihinnoista huolimatta Paperi-liiketoiminta-alueen liiketulos oli tappiollinen muuttuvien kustannusten nousun takia. Paperitoimitusten keskihinta euroiksi muunnettuna oli 7 % korkeampi kuin vertailuajanjaksolla.

Markkinat

Tammi-syyskuussa sanoma- ja aikakauslehtipaperien kysyntä oli Euroopassa noin 2 % edellisvuotta alemmalla. Hienopaperien kysyntä oli 5 % viime vuotta alemmalla. Pohjois-Amerikassa aikakauslehtipaperien kysyntä laski 5 % viime vuodesta. Aasiassa hienopaperien kysyntä kasvoi.

Euroopassa sanoma- ja aikakauslehtipaperien hinnat nousivat vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana noin 12 % viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta ja vuoden 2011 kolmannen neljänneksen aikana noin 2 % vuoden 2011 toisesta neljänneksestä.

Hienopaperin hinnat nousivat vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana noin 6 % viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ja kolmannen neljänneksen aikana ne laskivat noin 2 % vuoden 2011 toiseen neljännekseen verrattuna.

Pohjois-Amerikassa aikakauslehtipaperin keskihinnat Yhdysvaltain dollareina olivat 14 % korkeammat edellisvuoteen verrattuna. Aasiassa hienopaperien markkinahinnat nousivat vuoden kahden ensimmäisen neljänneksen aikana, mutta laskivat vuoden kolmannen neljänneksen aikana.

Tarrat

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	292	293	278	276	284	280	260	863	824	1 100
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	23	27	27	25	33	34	31	77	98	123
% liikevaihdosta	7,9	9,2	9,7	9,1	11,6	12,1	11,9	8,9	11,9	11,2
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-8	-8	-8	-9	-8	-10	-7	-24	-25	-34
Liikevoitto, milj. euroa	14	21	19	15	25	24	24	54	73	88
% liikevaihdosta	4,8	7,2	6,8	5,4	8,8	8,6	9,2	6,3	8,9	8,0
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	-1	2	-	-1	1	-	1	1	2	1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	15	19	19	16	24	24	23	53	71	87
% liikevaihdosta	5,1	6,5	6,8	5,8	8,5	8,6	8,8	6,1	8,6	7,9

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Kertaluonteiset kulut kolmannella neljänneksellä 2011 liittyvät Euroopan toimintojen rakennejärjestelyihin. Vuoden 2011 toisen neljänneksen kertaluonteiset erät sisältävät 2 miljoonan euron tuoton muutoksesta Ison-Britannian eläkejärjestelyissä. Vuoden 2010 kertaluonteiset erät sisältävät 2 miljoonaa euroa arvonalennusten palautuksia ja 1 miljoonaa euroa rakennejärjestelykuluja.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 15 (24) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 292 (284) miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuodesta myynnin epäedullisen tuotevalikoiman ja aluejakautuman, sekä ennätyksellisen korkeiden raaka-ainekustannusten vuoksi. Myyntihinnat nousivat paikallisissa valuutoissa selvästi, ja toimitusmäärät olivat hiukan korkeampia viime vuoteen verrattuna. Tämä lievensi osittain muuttuvien kustannusten noususta johtuvaa negatiivista vaikutusta.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 53 (71) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 863 (824) miljoonaa euroa.

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuodesta

pääasiassa myynnin epäedullisen tuotevalikoiman ja aluejakautuman, sekä merkittävästi korkeampien raaka-ainekustannusten vuoksi.

Tarralaminaattien myyntihinnat kasvoivat paikallisissa valuutoissa selvästi viimevuotisista.

Markkinat

Tarralaminaattimarkkinoiden kehitys oli kolmannen neljänneksen aikana erityisen epävakaa. Kysynnän arvioidaan pudonneen Euroopassa sekä aiempiin vuosineljänneksiin että edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kysynnän kehitys heikkeni selvästi kohti vuosineljänneksen loppua. Pohjois-Amerikassa kysynnän arvioidaan laskeneen hieman viime vuodesta. Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa markkinoiden arvioidaan kasvaneen edelleen, mutta maltillisesti.

Vaneri

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	87	107	94	91	83	97	76	288	256	347
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	0	8	4	-1	2	2	-2	12	2	1
% liikevaihdosta	0,0	7,5	4,3	-1,1	2,4	2,1	-2,6	4,2	0,8	0,3
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-4	-4	-5	-4	-5	-5	-5	-13	-15	-19
Liikevoitto, milj. euroa	-8	1	-1	-5	-4	-1	-7	-8	-12	-17
% liikevaihdosta	-9,2	0,9	-1,1	-5,5	-4,8	-1,0	-9,2	-2,8	-4,7	-4,9
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	-4	-3	-	-	-1	2	-	-7	1	1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	-4	4	-1	-5	-3	-3	-7	-1	-13	-18
% liikevaihdosta	-4,6	3,7	-1,1	-5,5	-3,6	-3,1	-9,2	-0,3	-5,1	-5,2
Toimitukset, vaneri, 1 000 m ³	155	191	162	160	156	182	140	508	478	638

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuita, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Vuoden 2011 kolmannen neljänneksen kertaluonteisiin eriin sisältyy 4 miljoonan euron kulut Suomen toimintojen rakennejärjestelyistä. Vuoden 2011 toisen neljänneksen kertaluonteiset erät 3 miljoonaa euroa liittyvät omaisuuden nettomyyntitappioihin. Vuoden 2010 kertaluonteiset tuotot liittyvät pääosin omaisuuden myyntiin Suomessa.

Q3/2011 vuoden 2010 vastaavaan jaksoon verrattuna

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä oli 4 miljoonaa euroa (tappio 3 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi 5 % ja oli 87 (83) miljoonaa euroa. Vanerin toimitukset olivat 155 000 (156 000) kuutiometriä.

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä kasvoi viime vuodesta muuttuvien ja kiinteiden kustannusten nousun vuoksi. Tätä lievensi osittain korkeampien myyntihintojen myönteinen vaikutus.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä oli 1 miljoonaa euroa (tappio 13 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi 13 % ja oli 288 (256) miljoonaa euroa. Vaneritoimitukset kasvoivat 6 % ja olivat

508 000 (478 000) kuutiometriä.

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä laski viime vuodesta myyntihintojen ja myyntimäärien kasvun ansiosta.

Markkinat

Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana vanerin kysyntä Euroopassa kasvoi viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta.

Kysyntä kasvoi Euroopassa teollisissa käyttökohteissa, kuten kuljetusalalla. Jakeluliiketoiminnassa kysyntä kasvoi vuoden kahden ensimmäisen neljänneksen ajan, mutta laski vuoden kolmannella neljänneksellä.

Vanerin markkinahinnat nousivat viime vuodesta.

Muu toiminta

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto, milj. euroa	58	43	35	42	45	51	40	136	136	178
EBITDA, milj. euroa ¹⁾	3	-15	-14	-7	-23	-19	-18	-26	-60	-67
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista, milj. euroa	-	2	-2	-1	-1	1	-2	-	-2	-3
Poistot ja arvonalentumiset, milj. euroa	-4	-2	-3	-2	-2	-3	-3	-9	-8	-10
Liikevoitto, milj. euroa	-4	-16	-19	-7	-23	-22	-24	-39	-69	-76
Kertaluonteiset erät, milj. euroa ²⁾	-2	-1	-	3	4	-3	-1	-3	-	3
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	-2	-15	-19	-10	-27	-19	-23	-36	-69	-79

¹⁾ EBITDA = Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia sekä ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta ja hakkuista, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista ja kertaluonteisia eriä.

²⁾ Kolmannen neljänneksen kertaluonteisiin eriin vuonna 2011 sisältyy 2 miljoonan euron kulut rakennejärjestelyistä. Vuoden 2010 kolmannen neljänneksen kertaluonteiset tuotot liittyvät pääosin omaisuuden myyntiin Suomessa. Muut kertaluonteiset erät liittyvät rakennejärjestelyihin.

Muu toiminta sisältää konsernin kehitysyksiköt (RFID-tunnisteet, puumuovikomposiittiyksikkö UPM ProFi ja biopolttoaineet), logistiikkapalvelut ja konsernipalvelut.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuuhun 2010

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä oli 2 miljoonaa euroa (tappio 27 miljoonaa euroa). Liikevaihto oli 58 (45) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuu 2011 verrattuna tammi-syyskuu 2010

Liiketappio ilman kertaluonteisia eriä oli 36 miljoonaa euroa (tappio 69 miljoonaa euroa). Liikevaihto oli 136 (136) miljoonaa euroa.

Helsinki, lokakuun 26. päivänä 2011

UPM-Kymmene Oyj

Hallitus

TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q3/2011	Q3/2010	Q1-Q3/2011	Q1-Q3/2010	Q1-Q4/2010
Liikevaihto	2 603	2 312	7 382	6 567	8 924
Liiketoiminnan muut tuotot	27	42	62	68	76
Liiketoiminnan kulut	-2 527	-1 938	-6 588	-5 585	-7 637
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	1	14	15	64	149
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	-2	84	9	8
Poistot ja arvonalentumiset	-264	-190	-627	-575	-765
Liikevoitto/tappio	-159	238	328	548	755
Voitot myytävissä olevista osakkeista, netto	-2	-	66	1	1
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	-4	-11	-20	-6	-4
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-23	-28	-51	-81	-117
Voitto/tappio ennen veroja	-188	199	323	462	635
Tuloverot	79	-21	32	-45	-74
Kauden voitto/tappio	-109	178	355	417	561
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	-109	178	355	417	561
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-
	-109	178	355	417	561
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos					
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,34	0,68	0,80	1,08
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,34	0,68	0,80	1,08

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q3/2011	Q3/2010	Q1-Q3/2011	Q1-Q3/2010	Q1-Q4/2010
Kauden voitto/tappio	-109	178	355	417	561
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä					
Muuntoerot	138	-317	-71	182	288
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus	6	50	32	-38	-69
Rahavirran suojaukset	-39	55	37	-24	-70
Myytävissä olevat sijoitukset	2	2	7	7	15
Osuus osakkuusyritysten muun laajan tuloksen eristä	-1	1	-2	3	9
Kauden muut laajan tuloksen erät, veroilla vähennettynä	106	-209	3	130	173
Kauden laaja tulos yhteensä	-3	-31	358	547	734
Laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	-3	-31	358	547	734
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-
	-3	-31	358	547	734

Konsernin tase

Milj. euroa	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	1 019	1 024	1 022
Muut aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	477	436	424
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	6 098	5 894	5 860
Sijoituskiinteistöt	35	22	22
Biologiset hyödykkeet	1 458	1 347	1 430
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	756	567	573
Myytavissa olevat sijoitukset	265	326	333
Rahoitusvarat	398	412	323
Laskennalliset verosaamiset	486	340	359
Muut pitkäaikaiset varat	237	213	211
	11 229	10 581	10 557
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	1 542	1 320	1 299
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 946	1 614	1 661
Tuloverosaamiset	26	22	26
Rahavarat	335	484	269
	3 849	3 440	3 255
Varat yhteensä	15 078	14 021	13 812
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	890	890	890
Omat osakkeet	-2	-	-
Muuntoerot	16	-20	55
Arvonmuutos- ja muut rahastot	146	131	90
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 199	1 145	1 145
Kertyneet voittovarot	4 981	4 758	4 913
	7 230	6 904	7 093
Määräysvallattomien omistajien osuus	16	16	16
Oma pääoma yhteensä	7 246	6 920	7 109
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	700	631	629
Eläkevelvoitteet	489	419	424
Varaukset	340	151	150
Korolliset velat	3 676	4 034	3 649
Muut velat	79	66	70
	5 284	5 301	4 922
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	889	423	330
Ostovelat ja muut velat	1 614	1 302	1 417
Tuloverovelat	45	75	34
	2 548	1 800	1 781
Velat yhteensä	7 832	7 101	6 703
Oma pääoma ja velat yhteensä	15 078	14 021	13 812

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2010	890	–	–164	141	1 145	4 574	6 586	16	6 602
Kauden voitto/tappio	–	–	–	–	–	417	417	–	417
Muuntoerot	–	–	182	–	–	–	182	–	182
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	–	–	–38	–	–	–	–38	–	–38
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä	–	–	–	–24	–	–	–24	–	–24
Myytavissä olevat sijoitukset	–	–	–	7	–	–	7	–	7
Osuus osakkuusyritysten muun laajan tuloksen eristä	–	–	–	–	–	3	3	–	3
Kauden laaja tulos yhteensä	–	–	144	–17	–	420	547	–	547
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä	–	–	–	7	–	–	7	–	7
Maksettu osinko	–	–	–	–	–	–234	–234	–	–234
Muut erät	–	–	–	–	–	–2	–2	–	–2
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	–	–	–	7	–	–236	–229	–	–229
Oma pääoma 30.9.2010	890	–	–20	131	1 145	4 758	6 904	16	6 920
Oma pääoma 1.1.2011	890	–	55	90	1 145	4 913	7 093	16	7 109
Kauden voitto/tappio	–	–	–	–	–	355	355	–	355
Muuntoerot	–	–	–71	–	–	–	–71	–	–71
Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus, veroilla vähennettynä	–	–	32	–	–	–	32	–	32
Rahavirran suojaukset, veroilla vähennettynä	–	–	–	37	–	–	37	–	37
Myytavissä olevat sijoitukset	–	–	–	7	–	–	7	–	7
Osuus osakkuusyritysten muun laajan tuloksen eristä	–	–	–	–	–	–2	–2	–	–2
Kauden laaja tulos yhteensä	–	–	–39	44	–	353	358	–	358
Osakeanti	–	–2	–	–	54	–	52	–	52
Osakeperusteisten maksujen kustannus, veroilla vähennettynä	–	–	–	14	–	–3	11	–	11
Maksettu osinko	–	–	–	–	–	–286	–286	–	–286
Muut erät	–	–	–	–2	–	4	2	–	2
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä	–	–2	–	12	54	–285	–221	–	–221
Oma pääoma 30.9.2011	890	–2	16	146	1 199	4 981	7 230	16	7 246

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Q1-Q3/2011	Q1-Q3/2010	Q1-Q4/2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden voitto/tappio	355	417	561
Oikaisut	631	552	740
Käyttöpääoman muutos	-164	-237	-139
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	822	732	1 162
Nettorahoituskulut	-13	-67	-103
Maksetut verot	-78	-26	-77
Liiketoiminnan nettorahavirrat	731	639	982
Investointien rahavirrat			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-193	-150	-241
Yritysosot ja osakehankinnat	-18	-4	-4
Omaisuuksien myynnit ja muut investointien rahavirrat	155	49	50
Investointien nettorahavirrat	-56	-105	-195
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen ja muiden rahoituserien muutos	-314	-261	-732
Maksetut osingot	-286	-234	-234
Rahoituksen nettorahavirrat	-600	-495	-966
Rahavarojen muutos	75	39	-179
Rahavarat tilikauden alussa	269	438	438
Rahavarojen muuntoero	-9	7	10
Rahavarojen muutos	75	39	-179
Rahavarat tilikauden lopussa	335	484	269

Tiedot vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q3/11	Q1-Q3/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto	2 603	2 423	2 356	2 357	2 312	2 216	2 039	7 382	6 567	8 924
Liiketoiminnan muut tuotot	27	15	20	8	42	17	9	62	68	76
Liiketoiminnan kulut	-2 527	-2 064	-1 997	-2 052	-1 938	-1 877	-1 770	-6 588	-5 585	-7 637
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos ja hakkuut	1	11	3	85	14	31	19	15	64	149
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	1	84	-1	-1	-2	8	3	84	9	8
Poistot ja arvonalentumiset	-264	-180	-183	-190	-190	-192	-193	-627	-575	-765
Liikevoitto/tappio	-159	289	198	207	238	203	107	328	548	755
Voitot myytävissä olevista sijoituksista, netto	-2	68	-	-	-	1	-	66	1	1
Kurssierot ja käypien arvojen muutokset	-4	-14	-2	2	-11	4	1	-20	-6	-4
Korko- ja muut rahoituskulut, netto	-23	-27	-1	-36	-28	-27	-26	-51	-81	-117
Voitto/tappio ennen veroja	-188	316	195	173	199	181	82	323	462	635
Tuloverot	79	-21	-26	-29	-21	-12	-12	32	-45	-74
Kauden voitto/tappio	-109	295	169	144	178	169	70	355	417	561
Jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille	-109	295	169	144	178	169	70	355	417	561
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-109	295	169	144	178	169	70	355	417	561
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,56	0,33	0,28	0,34	0,33	0,13	0,68	0,80	1,08
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	-0,21	0,57	0,32	0,28	0,34	0,33	0,13	0,68	0,80	1,08
Tulos per osake ilman kertaluonteisia eriä, euroa	0,19	0,26	0,32	0,27	0,28	0,29	0,15	0,77	0,72	0,99
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton (1 000)	523 128	519 970	519 970	519 970	519 970	519 970	519 970	521 023	519 970	519 970
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu (1 000)	523 184	523 080	523 182	522 193	521 742	521 333	520 018	523 149	521 031	521 321
Kertaluonteisia eriä liikevoitossa/tappiossa	-295	88	-	-5	34	4	-9	-207	29	24
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä	136	201	198	212	204	199	116	535	519	731
% liikevaihdosta	5,2	8,3	8,4	9,0	8,8	9,0	5,7	7,2	7,9	8,2
Kertaluonteiset erät rahoituserissä	-	68	-	-	-	-	-	68	-	-
Kertaluonteiset erät ennen veroja	-295	156	-	-5	34	4	-9	-139	29	24
Voitto/tappio ennen veroja ilman kertaluonteisia eriä	107	160	195	178	165	177	91	462	433	611
% liikevaihdosta	4,1	6,6	8,3	7,6	7,1	8,0	4,5	6,3	6,6	6,8
Kertaluonteisten erien vaikutus veroihin	84	5	3	9	-5	14	3	92	12	21
Oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	5,6	7,4	9,3	8,0	8,6	8,9	4,6	7,5	7,4	7,5
Sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä, %	4,6	6,6	7,8	7,5	6,8	7,3	4,3	6,3	6,1	6,4
EBITDA	331	372	379	318	384	353	288	1 082	1 025	1 343
% liikevaihdosta	12,7	15,4	16,1	13,5	16,6	15,9	14,1	14,7	15,6	15,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista										
Energia	-	81	1	-	-3	6	4	82	7	7
Sellu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Metsä ja sahat	-	1	-	-1	2	1	1	1	4	3
Paperi	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Muu toiminta	-	2	-2	-1	-1	1	-2	-	-2	-3
Yhteensä	1	84	-1	-1	-2	8	3	84	9	8

Toimitukset

	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q2/11	Q1-Q2/10	Q1-Q4/10
Sähkö, GWh	2 057	2 178	2 354	2 436	2 276	2 303	2 411	6 589	6 990	9 426
Sellu, 1 000 t	722	770	780	699	752	768	700	2 272	2 220	2 919
Sahatavara, 1 000 m ³	422	495	354	426	428	504	371	1 271	1 303	1 729
Sanoma- ja aikakauslehtipaperit, 1 000 t	1 942	1 563	1 486	1 680	1 633	1 446	1 364	4 991	4 443	6 123
Hieno- ja erikoispaperit, 1 000 t	855	909	951	913	947	994	937	2 715	2 878	3 791
Paperi yhteensä, 1 000 t	2 797	2 472	2 437	2 593	2 580	2 440	2 301	7 706	7 321	9 914
Vaneri, 1 000 m ³	155	191	162	160	156	182	140	508	478	638

Segmenttitiedot vuosineljänneksittäin

Milj. euroa	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q2/11	Q1-Q2/10	Q1-Q4/10
Liikevaihto										
Energia	104	108	128	153	124	116	174	340	414	567
Sellu	396	446	457	413	489	455	341	1 299	1 285	1 698
Metsä ja sahat	403	440	394	402	387	393	339	1 237	1 119	1 521
Paperi	1 895	1 666	1 647	1 656	1 672	1 540	1 401	5 208	4 613	6 269
Tarrat	292	293	278	276	284	280	260	863	824	1 100
Vaneri	87	107	94	91	83	97	76	288	256	347
Muu toiminta	58	43	35	42	45	51	40	136	136	178
Sisäinen liikevaihto	-632	-680	-677	-676	-772	-716	-592	-1 989	-2 080	-2 756
Liikevaihto, yhteensä	2 603	2 423	2 356	2 357	2 312	2 216	2 039	7 382	6 567	8 924
EBITDA										
Energia	40	38	60	70	48	39	79	138	166	236
Sellu	122	177	195	165	239	199	120	494	558	723
Metsä ja sahat	4	11	5	5	18	26	3	20	47	52
Paperi	139	126	102	61	67	72	75	367	214	275
Tarrat	23	27	27	25	33	34	31	77	98	123
Vaneri	-	8	4	-1	2	2	-2	12	2	1
Muu toiminta	3	-15	-14	-7	-23	-19	-18	-26	-60	-67
EBITDA, yhteensä	331	372	379	318	384	353	288	1 082	1 025	1 343
Liikevoitto/tappio										
Energia	39	118	60	68	44	44	81	217	169	237
Sellu	84	143	160	132	199	163	83	387	445	577
Metsä ja sahat	2	20	2	79	68	52	19	24	139	218
Paperi	-286	2	-23	-75	-71	-57	-69	-307	-197	-272
Tarrat	14	21	19	15	25	24	24	54	73	88
Vaneri	-8	1	-1	-5	-4	-1	-7	-8	-12	-17
Muu toiminta	-4	-16	-19	-7	-23	-22	-24	-39	-69	-76
Liikevoitto/tappio, yhteensä	-159	289	198	207	238	203	107	328	548	755
% liikevaihdosta	-6,1	11,9	8,4	8,8	10,3	9,2	5,2	4,4	8,3	8,5
Kertaluonteiset erät liikevoitossa										
Energia	-	86	-	-	-	-	-	86	-	-
Sellu	-	-	-	-	-	1	-1	-	-	-
Metsä ja sahat	1	2	-	-	37	-	-	3	37	37
Paperi	-289	2	-	-7	-7	4	-8	-287	-11	-18
Tarrat	-1	2	-	-1	1	-	1	1	2	1
Vaneri	-4	-3	-	-	-1	2	-	-7	1	1
Muu toiminta	-2	-1	-	3	4	-3	-1	-3	-	3
Kertaluonteiset erät liikevoitossa, yhteensä	-295	88	-	-5	34	4	-9	-207	29	24
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä										
Energia	39	32	60	68	44	44	81	131	169	237
Sellu	84	143	160	132	199	162	84	387	445	577
Metsä ja sahat	1	18	2	79	31	52	19	21	102	181
Paperi	3	0	-23	-68	-64	-61	-61	-20	-186	-254
Tarrat	15	19	19	16	24	24	23	53	71	87
Vaneri	-4	4	-1	-5	-3	-3	-7	-1	-13	-18
Muu toiminta	-2	-15	-19	-10	-27	-19	-23	-36	-69	-79
Liikevoitto/tappio ilman kertaluonteisia eriä, yhteensä	136	201	198	212	204	199	116	535	519	731
% liikevaihdosta	5,2	8,3	8,4	9,0	8,8	9,0	5,7	7,2	7,9	8,2

Milj. euroa	Q3/11	Q2/11	Q1/11	Q4/10	Q3/10	Q2/10	Q1/10	Q1-Q2/11	Q1-Q2/10	Q1-Q4/10
Ulkoinen liikevaihto										
Energia	35	35	55	71	31	35	94	125	160	231
Sellu	123	152	151	103	102	106	86	426	294	397
Metsä ja sahat	190	214	171	193	181	193	154	575	528	721
Paperi	1 841	1 605	1 606	1 621	1 636	1 499	1 353	5 052	4 488	6 109
Tarrat	291	293	278	276	283	280	259	862	822	1 098
Vaneri	83	102	90	87	79	93	73	275	245	332
Muu toiminta	40	22	5	6	-	10	20	67	30	36
Ulkoinen liikevaihto, yhteensä	2 603	2 423	2 356	2 357	2 312	2 216	2 039	7 382	6 567	8 924
Sisäinen liikevaihto										
Energia	69	73	73	82	93	81	80	215	254	336
Sellu	273	294	306	310	387	349	255	873	991	1 301
Metsä ja sahat	213	226	223	209	206	200	185	662	591	800
Paperi	54	61	41	35	36	41	48	156	125	160
Tarrat	1	-	-	-	1	-	1	1	2	2
Vaneri	4	5	4	4	4	4	3	13	11	15
Muu toiminta	18	21	30	36	45	41	20	69	106	142
Sisäinen liikevaihto, yhteensä	632	680	677	676	772	716	592	1 989	2 080	2 756

Liiketoimintojen yhdistäminen

UPM sai Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n ("Myllykoski") yrityskaupan päätökseen 1.8.2011. Myllykoski Oyj ja Rhein Papier GmbH muodostuvat kuudesta painopaperitehtaasta Saksassa ja Suomessa. Yhteenlaskettu vuosittainen paperikapasiteetti on 2,6 miljoonaa tonnia. Hankintaan sisältyy lisäksi 50 %:n osuus Yhdysvalloissa sijaitsevasta Madison Paper -painopaperitehtaasta. Kauppaan sisältyy myös Myllykoski Oyj:n 0,8 %:n omistusosuus energiayhtiö Pohjolan Voima Oy:stä sekä M-real Oyj:n 35 %:n omistusosuus Myllykoski Paper Oy:stä.

Hankinnan rahoittamiseksi UPM laski liikkeelle viisi miljoonaa uutta osaketta, joista 4,8 miljoonaa osaketta oli suunnattu Myllykoski Oyj:n ja Rhein Papier GmbH:n omistajille, ja otti 800 miljoonaa euroa pitkäaikaisia pankkilainoja. UPM arvioi, että kaupalla on välitön myönteinen vaikutus rahavirtaan ja myönteinen vaikutus tulokseen osaketta kohti vuonna 2012. Vuosittaisten synergiaetujen arvioidaan olevat noin 200 miljoonaa euroa.

Jos kauppa olisi toteutunut 1.1.2011, UPM:n tammi-syyskuun 2011 liikevaihto olisi ollut 8 162 miljoonaa euroa ja kauden voitto 337 miljoonaa euroa. Nämä luvut on laskettu käyttäen konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ja oikaisemalla tytäryrityksen tulosta ottamalla huomioon poistot jotka olisi tehty, jos aineelliset ja aineettomat hyödykkeet olisi arvostettu käypään arvoon 1.1.2011 alkaen, sekä näiden poistojen verovaikutukset.

Tietoja raportointikauden konsernituloslaskelmaan sisältyvästä hankinnan kohteen hankinta-ajankohdan jälkeisestä voitosta tai tappiosta ei esitetä, koska tiedon esittäminen ei olisi käytännössä mahdollista. Hankitut liiketoiminnot on integroitu konsernin toimintoihin hankinta-ajankohdasta lähtien eikä asiaankuuluvaa tietoa ole siksi saatavilla.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvedo luovutetusta vastikkeesta sekä hankinta-ajankohtana 1.8.2011 hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät:

Milj. euroa	1.8.2011
Luovutettu vastike	
Rahavarat	17
Oman pääoman ehtoiset instrumentit (4,8 miljoonaa osaketta)	52
Luovutettu vastike yhteensä	69
Hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista kirjatut määrät	
Asiakassuhteet ja muut aineettomat hyödykkeet	78
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	656
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	108
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	6
Muut pitkäaikaiset varat	2
Vaihto-omaisuus	138
Myyntisaamiset ja muut saamiset	186
Rahavarat	-
Eläkevelvoitteet	66
Varaukset	13
Korolliset velat	772
Ostovelat ja muut velat	196
Laskennalliset verovelat, netto	30
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	97
Edullisesta kaupasta syntyvä voitto	28
	69

Luovutettuun vastikkeeseen sisältyvien liikkeeseen laskettujen 4,8 miljoonan osakkeen käypä arvo 52 miljoonaa euroa perustui UPM:n osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettuun keskipäiväkurssiin NASDAQ OMX Helsingissä 29.7.2011.

Hankintaan liittyvät menot 15 miljoonaa euroa sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin.

Edullisesta kaupasta kirjattiin 28 miljoonan euron voitto liiketoiminnan muihin tuottoihin. Voiton syntymiseen vaikutti hankitun yhtiön heikko taloudellinen tilanne, johon olivat johtaneet epäsuotuisat paperimarkkinat sekä vaikea rahoitusympäristö vuoden 2010 aikana.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypään arvoon sisältyvien myyntisaamisten käypä arvo on 178 miljoonaa euroa. Myyntisaamisten bruttomäärä on 183 miljoonaa euroa, josta 5 miljoonaa euroa odotetaan olevan perimiskelvotonta.

Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo on alustava ja riippuvainen lopullisista arvonnäilyksistä.

UPM:n BIC-konserniin kuuluvan Gumtacin tarralaminaatin valmistus- ja leikkuutuotannon hankinta Brasiliassa saatiin päätökseen 10.5.2011. Yhtiöt julkistivat kaupan helmikuussa 2011. Gumtac sijaitsee Rio de Janeirossa ja työllistää 35 työntekijää. Gumtacin tarramateriaalituotannon yhdistämisellä UPM Raflataciin konserni odottaa edelleen laajentavansa tuotteiden saatavuutta yhteistyössä paikallisten etikettipainajien kanssa Brasiliassa ja koko Etelä-Amerikan alueella.

Jos Gumtacin liiketoiminta olisi yhdistelty konserniin 1.1.2011 alkaen, se olisi kasvattanut konsernin liikevaihtoa 4 miljoonalla eurolla. Konserni kirjasi hankinnasta liiketoiminnan muuksi tuotoksi merkitykseltään vähäisen edullisesta kaupasta syntyvän kertaluonteisen voiton.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto liiketoiminnasta luovutetusta vastikkeesta sekä hankinta-ajankohtana kirjatusta hankituista nettovarista:

Milj. euroa	10.5.2011
Luovutettu vastike, rahavarat, yhteensä	3
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	1
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja muut varat	2
Yksilöitävissä oleva nettovarallisuus yhteensä	3
Edullisesta kaupasta syntyvä voitto	0

Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo on alustava ja riippuvainen lopullisista arvonnäilyksistä.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

Milj. euroa	Q1-Q3/2011	Q1-Q3/2010	Q1-Q4/2010
Kirjanpitoarvo kauden alussa	5 860	6 192	6 192
Investoinnit	203	119	217
Yrityshankinnat	658	-	-
Vähennykset	-18	-14	-18
Poistot	-506	-534	-707
Arvon alentumiset	-68	-	-
Arvon alentumisten peruutukset	-	4	4
Muuntoero ja muut muutokset	-31	127	172
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	6 098	5 894	5 860

Vastuusuittoumukset

Milj. euroa	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Omasta velasta			
Kiinnitykset ja pantit	741	1 031	764
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta			
Lainatakaukset	6	7	7
Muiden puolesta			
Muut takaukset	4	-	2
Muut omat vastuut			
Leasingvastuut seuraavien 12 kuukauden aikana	34	22	28
Leasingvastuut sitä seuraavien 12 kuukauden aikana	124	88	80
Muut vastuut	111	86	164

Investointisitoumukset

Investointien ilman yritysostoja arvioidaan olevan noin 350 miljoonaa euroa vuonna 2011.

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Milj. euroa	30.9.2011	30.9.2010	31.12.2010
Valuuttajohdannaiset			
Terminisopimukset	4 294	3 950	3 993
Optiosopimukset, ostetut	3	–	4
Optiosopimukset, asetetut	23	–	4
Vaihtosopimukset	809	710	800
Korkojohdannaiset			
Terminisopimukset	3 615	1 924	2 442
Vaihtosopimukset	2 317	2 475	2 478
Muut johdannaiset			
Terminisopimukset	476	157	275
Optiosopimukset, ostetut	–	41	–
Optiosopimukset, asetetut	–	41	–
Vaihtosopimukset	–	1	–

Liiketoimet lähipiirin (osakkuus- ja yhteisyritykset) kanssa

Milj. euroa	Q1–Q3/2011	Q1–Q3/2010	Q1–Q4/2010
Myynnit osakkuusyhtiöille	105	110	153
Ostot osakkuusyhtiöiltä	273	254	341
Pitkäaikaiset saamiset kauden lopussa	5	5	5
Myyntisaamiset ja muut saamiset kauden lopussa	19	18	17
Ostovelat ja muut velat kauden lopussa	35	29	38

Tilinpäätösperiaatteet

Osavuositarkastus (tilintarkastamaton) on laadittu standardin IAS 34 Osavuositarkastukset ja konsernin vuoden 2010 tilinpäätöksessä esitettyjen laatimisperiaatteiden mukaan. Kirjatut tuloverot perustuvat vuoden arvioituihin keskimääräiseen tuloveroasteeseen, jonka odotetaan toteutuvan koko tilikaudella.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto, %:

$$\frac{\text{Voitto ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto, %:

$$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskiarvo)}} \times 100$$

Tulos/osake:

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Keskeisiä euron kursseja kauden lopussa

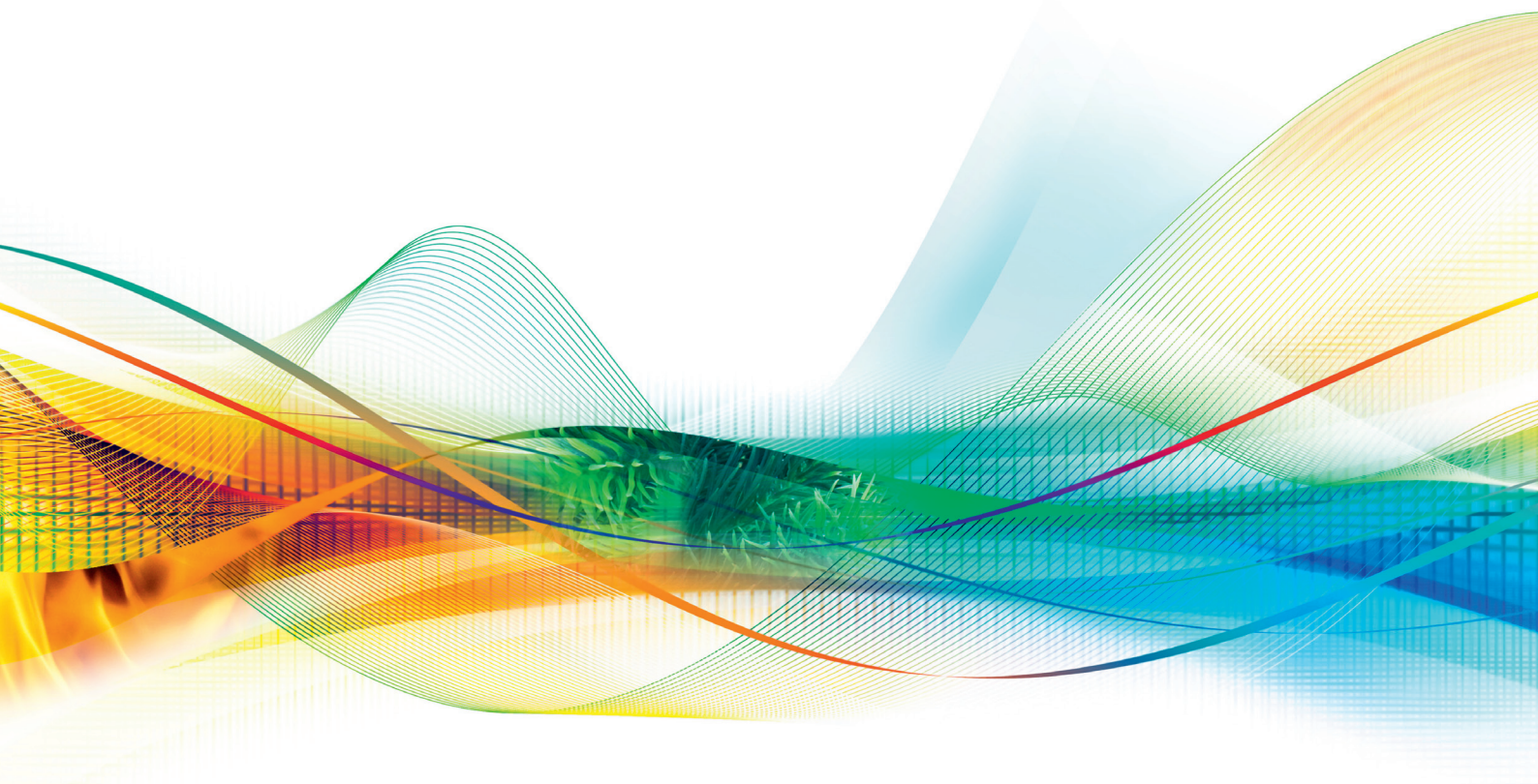
	30.9.2011	30.6.2011	31.3.2011	31.12.2010	30.9.2010	30.6.2010	31.3.2010
USD	1,3503	1,4453	1,4207	1,3362	1,3648	1,2271	1,3479
CAD	1,4105	1,3951	1,3785	1,3322	1,4073	1,2890	1,3687
JPY	103,79	116,25	117,61	108,65	113,68	108,79	125,93
GBP	0,8667	0,9026	0,8837	0,8608	0,8600	0,8175	0,8898
SEK	9,2580	9,1739	8,9329	8,9655	9,1421	9,5259	9,7135

Ne tämän katsauksen kannanotot, jotka eivät koske jo toteutuneita tosiasioita, ovat tulevaisuutta koskevia arvioita. Tällaisia arvioita ovat esimerkiksi odotukset, jotka koskevat markkinoiden kasvua ja kehitystä, kasvua ja kannattavuutta koskevat odotukset sekä lausumat, joissa esiintyy sana "uskoa", "odottaa", "ennakoida", "aavistaa" tai muu vastaava ilmaisu. Koska nämä arviot perustuvat tähänhetkisiin suunnitelmiin ja arvioihin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että todelliset tulokset poikkeavat olennaisesti niistä koskevista kannanotoista. Tällaisia tekijöitä ovat mm. (1) toimintaedellytykset, kuten esim. tuotannon jatkuva onnistuminen ja siitä saatava tehokkuushyöty, tuotantopanosten saatavuus ja kustannukset, tuotekehityksen jatkuva onnistuminen, uusien tuotteiden kysyntä, nykyisten ja tulevien yhteistyöjärjestelyiden onnistuminen, liiketoimintastrategian tai kehityssuunnitelmien tai -kohteiden muuttuminen, konsernin patenttien ja muiden immateriaalioikeuksien tuottaman suojan muuttuminen, edellytysten muuttuminen koskien pääoman saantia hyväksyttävillä ehdoilla; (2) alan olosuhteet, kuten esim. tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailutilanne, konsernin tuotteiden maailmanlaajuiset vallitsevat ja tulevat markkinahinnat ja niistä koskevat hinnoittelupaineet, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne, kilpailijoiden mahdolliset uudet kilpailevat tuotteet ja teknologia; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten esim. konsernin maantieteellisten päämarkkina-alueiden taloudellinen kasvuaste tai valuuttakurssien ja korkotason muutokset. Lisätietoa riskitekijöistä löytyy yhtiön vuoden 2010 vuosikertomuksen sivuilta 86–88.

UPM – The Biofore Company

UPM yhdistää bio- ja metsäteollisuuden ja rakentaa uutta, kestäväää ja innovaativetoista tulevaisuutta.

www.upm.fi

UPM-Kymmene Oyj

Eteläesplanadi 2

PL 380

00101 Helsinki

Puh. 02041 5111

Faksi 02041 5110

info@upm.com

ir@upm.com